

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Förslag till omfattning och genomförande av upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendet

Tf landstingsdirektörens förslag till omfattning och genomförande av upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att genomföra en upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus

att uppdra åt landstingsstyrelsen att ansvara för och fatta erforderliga beslut avseende upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus.

Bilagor

1	Tf landstingsdirektörens tjänsteutlåtande	2011-05-13
2	Centrala samverkansgruppens anteckningar	2011-05-27

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 17 augusti 2011.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 30 augusti 2011.

S-, MP- och V-ledamöterna antecknade följande särskilda uttalande:

”Det är oerhört centralt att IKT-infrastrukturen vid NKS fullt ut kan kopplas samman med ett gemensamt system med den övriga hälso- och sjukvården utanför universitetssjukhuset. Det vore helt oacceptabelt om tekniska lösningar väljs som inte är utformade för ett fortsatt arbete mot ett gemensamt IT-system i hela hälso- och sjukvården i Stockholms län. Förfrågningsunderlaget måste utformas med beaktande av detta.

Vidare är det otillfredsställande att IKT-upphandlingen inte kommit till stånd i ett tidigare skede av NKS-projektet. Det är inte utan oro som vi tvingas konstatera att det med den tidplan som nu måste gälla, inte tagits tillräcklig hänsyn till risken för förseningar på grund av överklaganden av upphandlingen. Det är ytterst anmärkningsvärt att landstinget exponeras för denna risk.

Om det visar sig att tidplanen inte kan hållas för IKT-upphandlingen på grund av rättsliga processer, riskerar detta i sin tur leda till förseningar av hela NKS-projektet. Detta ter sig synnerligen olustigt, särskilt med beaktande av att projektet i övrigt utformats som en OPS-modell just med avsikten att minimera risken för förseningar och därmed fördyringar. Men nu föreligger likafullt en onödig risk för att landstinget och därmed skattebetalarna drabbas av fördyringar. Detta borde ha undvikits genom en bättre framförhållning i planeringen.”

Ärendet och dess beredning

NKS-beredningen har den 25 maj 2011 beslutat att utan invändning rekommendera landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att genomföra en upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus, att uppdra åt landstingsstyrelsen att ansvara för och fatta erforderliga beslut avseende upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus.

LS 1104-0614

S-ledamöterna antecknade följande särskilda uttalande.

”Det är oerhört centralt att IKT-infrastrukturen vid NKS fullt ut kan kopplas samman med ett gemensamt system med den övriga hälso- och sjukvården utanför universitetssjukhuset. Det vore helt oacceptabelt om tekniska lösningar väljs som inte är utformade för ett fortsatt arbete mot ett gemensamt IT-system i hela hälso- och sjukvården i Stockholms län. Förfrågningsunderlaget måste utformas med beaktande av detta.

Vidare är det otillfredsställande att IKT-upphandlingen inte kommit till stånd i ett tidigare skede av NKS-projektet. Det är inte utan oro som vi tvingas konstatera att det med den tidplan som nu måste gälla, inte tagits tillräcklig hänsyn till risken för förseningar på grund av överklaganden av upphandlingen. Det är ytterst anmärkningsvärt att landstinget exponeras för denna risk.

Om det visar sig att tidplanen inte kan hållas för IKT-upphandlingen på grund av rättsliga processer, riskerar detta i sin tur leda till förseningar av hela NKS-projektet. Detta ter sig synnerligen olustigt, särskilt med beaktande av att projektet i övrigt utformats som en OPS-modell just med avsikten att minimera risken för förseningar och därmed fördyringar. Men nu föreligger likafullt en onödigt risk för att landstinget och därmed skattebetalarna drabbas av fördyringar. Detta borde ha undvikits genom en bättre framförhållning i planeringen.”

Tf landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 13 maj 2011 bifogas (bilaga).

Centrala samverkansgruppen (CSG) behandlade ärendet den 27 maj 2011 (bilaga).

Nya Karolinska Solna-förvaltningen

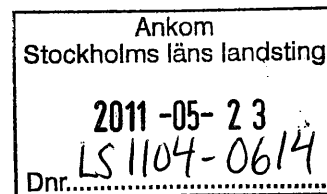
TJÄNSTEUTLÅTANDE
2011-05-13

LS 1104-0614

Handläggare:

Susanne Ek

Landstingsstyrelsen

Förslag till omfattning och genomförande av upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus

Ärendebeskrivning

Byggnationen av Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus pågår och sjukhuset beräknas stå färdigt i sin helhet hösten 2017. Fram tills färdigställandet av sjukhuset ska IKT-infrastruktur (Informations Kommunikations Teknologi, t.ex. fast- och trådlöst nätverk och patientkallelsesystem) ha installerats och testats. Då endast grundläggande IKT-infrastruktur (passivt nät i form av bl.a. kablage) ingår i OPS-avtalet med Swedish Hospital Partners AB krävs att en upphandling av en leverantör av IKT-infrastruktur snarast påbörjas av Stockholms läns landsting.

Ärendets beredning

Ärendet bereds i NKS-beredningen den 25 maj 2011.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att genomföra en upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus

att uppdra åt landstingsstyrelsen att ansvara för och fatta erforderliga beslut avseende upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

God och effektiv IKT-infrastruktur spelar en avgörande roll i modern hälso- och sjukvård. För Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus (NKS) med

högt satta mål, blir IKT-infrastrukturen ett särskilt viktigt och nödvändigt hjälpmedel för att dessa mål ska kunna förverkligas.

Byggnationen av NKS pågår och då IKT-infrastrukturen till dels ska byggas in i det nya sjukhuset och därmed är byggnadspåverkande, är det viktigt att upphandlingen av detta påbörjas i närtid och färdigställs under 2012.

Mot bakgrund av IKT-projektets komplexitet och behov av integration mellan olika lösningar och system bör landstinget upphandla en totalleverans som både avser tillhandahållande av IKT-infrastruktur som uppfyller uppställda funktioner och krav samt drift och underhåll därav under en längre tid. Detta i syfte att minska landstingets genomföranderisker vad avser tid, ekonomi och funktion.

Bakgrund

Landstingsfullmäktige beslutade den 8 juni 2010 (LS 1003-0255) att tilldela anbudsgivare Skanska Infrastructure Development AB/Innisfree Limited kontrakt för OPS-uppdraget att utforma, bygga, finansiera och ansvara för driften i 25 år av den nya sjukhusanläggningen i Solna, NKS. Landstinget ingick den 30 juni 2010, i enlighet med fullmäktiges beslut, ett projektavtal avseende OPS-uppdraget för NKS med det bildade projektbolaget Swedish Hospital Partners AB (SHP).

I detta projektavtal ingår endast den mest grundläggande IKT-infrastrukturen (t.ex. kablage) och det är därför landstingets ansvar att tillhandahålla den kompletterande IKT-infrastruktur som krävs för verksamheten.

NKS-förvaltningen har under vintern/våren 2011 genomfört en förstudie avseende mål och behov av IKT-infrastruktur vid NKS samt förslag på genomförande av upphandlingen av IKT-infrastruktur.¹ Under förstudiens arbete har ca 70 personer från bl.a. Karolinska Institutet, Karolinska Universitetssjukhuset, Karolinska Universitetslaboratoriet, SLL IT m.fl. intervjuats för att kartlägga behov och förväntningar på IKT-infrastruktur i NKS. Inom ramen för förstudien undersöktes även vilka trender och teknisk utveckling som är relevant för NKS.

Byggnation av NKS pågår och då IKT-infrastrukturen till dels ska byggas in i det nya sjukhuset och därmed är byggnadspåverkande, är det viktigt att upphandlingen påbörjas i närtid och färdigställs under 2012. Detta i syfte att möjliggöra för den upphandlade leverantören att projektera och

¹ Förstudie ICT NKS 2011-04-29 (LS 0909-0802)

installera nödvändig infrastruktur inom ramen för den redan avtalade tidplanen för byggnationen av NKS.

Överväganden

Målbild och strategi för IKT på NKS

God och effektiv IKT-infrastruktur spelar en avgörande roll i modern hälso- och sjukvård. För NKS, med högt satta mål, blir IKT-infrastrukturen ett särskilt viktigt och nödvändigt hjälpmedel för att dessa mål ska kunna förverkligas.

IKT-infrastrukturen ska:

- Se till att patientens integritet och säkerhet beaktas i alla lösningar
- Bidra till att de anställda kan utföra sitt arbete där det är som mest effektivt, på plats där patienten befinner sig
- Vara modern och framtidsorienterad och kunna tillgodose behov av IKT-stöd såväl när NKS tas i bruk, som att kunna anpassas och stödja ändrade arbetssätt och framtida behov
- Bidra till bättre samverkan såväl inom sjukhuset som med andra interna och externa parter, t.ex. andra vårdgivare, genom enkla, anpassade och effektiva lösningar
- Vara robust, tillgänglig och tillförlitlig

Upphandlingens omfattning

Behovsanalys/önskad funktionalitet

Under arbetet med förstudien har relevanta funktioner identifierats som bör ingå i upphandling av IKT-infrastruktur till NKS.

Grundläggande infrastruktur består av ett datanät för fast och trådlös kommunikation med höga krav på robusthet och kapacitet. I denna infrastruktur ska finnas säkerhetslösningar som skyddar infrastrukturen mot inbrott, virus och övriga externa hot samt även skyddar sensitiv data som till exempel röntgenbilder, patientinformation mm. Det bör även finnas lösningar för säker identifiering av vårdpersonal som ger tillgång till rätt system och tjänster i nätet. Infrastrukturen ska ha processtöd så att arbetsprocesser kan automatiseras och effektiviseras.

Infrastrukturen behöver även erbjuda specifika tjänster så som exempelvis telefoni, patientkallelsesystem, självbetjäning för patienter vid ankomst till sjukhuset och en patientterminal i vårdrummen som erbjuder information till patienten under besöket. I ett modernt sjukhus bör det också vara möjligt att spåra utrustning som till exempel rullstolar och infusionspumpar. Ett system för spårning skulle också kunna användas för

att söka reda på patienterna och för att automatisera dataregistrering och säkerställa patientsäkerheten.

Inom ett universitetssjukhus finns det behov av att underlätta samarbetet både inom vården och mellan vård, forskning och utbildning. Goda och enkla lösningar för att dela information, kommunicera och samverka behöver därför finnas i infrastrukturen. Detta omfattar till exempel videokonferenser och andra samverkansapplikationer som gör det enkelt att dela information i rätt tid på ett säkert sätt.

För att säkerställa en hög tillgänglighet till tjänster och applikationer behövs ett drifts- och övervakningssystem som säkerställer att nätet också i framtiden kommer att vara robust och med hög kvalitet. Drifts- och övervakningssystemet är driftsoperatörens verktyg för att mäta, rapportera och säkerställa den löpande driften och tjänstekvaliteten.

IKT-upphandlingens slutliga omfattning kommer att fastslås under arbetet med att ta fram förfrågningsunderlaget.

NKS behov och krav på IKT-infrastruktur bör i upphandlingen beskrivas på en funktionell nivå snarare än att i detalj specificera tekniska lösningar. Detta för att ge anbudsgivare möjlighet att ta fram förslag på optimala helhetslösningar.

Totalleverans av IKT-infrastruktur

Mot bakgrund av IKT-projektets komplexitet och behov av integration mellan olika lösningar och system, bör landstinget om möjligt utifrån leverantörsperspektivet, upphandla en totalleverans som både avser tillhandahållande av IKT-infrastruktur som uppfyller uppställda funktioner och krav samt drift och underhåll därav under en längre tid. Detta i syfte att minska landstingets genomföranderisker vad avser tid, ekonomi och funktion. Att upphandla en totalleverans innebär att landstinget uppdrar åt en leverantör att ansvara för att tillhandahålla alla lösningar i infrastrukturen samt ha ett längre driftsåtagande för infrastrukturen.

En totalleverans underlättar kommunikationen mellan landstinget och leverantören och inte minst mellan leverantören och projektbolaget (SHP) som ansvarar för byggnationen av anläggningen. Genom en totalleverans minskar risken att gränssnitt mellan IKT-leverantör, SHP, landstinget, KI etc. inte fungerar tillfredsställande.

IKT-infrastrukturen ska förvaltas och drifas på ett sådant sätt att höga krav på tillgänglighet och kapacitet uppfylls samt att kontinuerliga

kvalitetsförbättringar sker. Ett längre driftsättagande och övervakning av systemen bör ingå i upphandlingen av IKT-leverantör då det bl.a. ger leverantörerna ett incitament att välja infrastruktur av hög kvalitet vilket skapar fördelar under driftstiden (livscykelkostnadsperspektiv). Det ger även möjlighet för leverantörerna att planera och förbereda driftsfasen vid ett tidigt stadium.

Vid ett sådant längre driftsättagande är det viktigt att säkerställa en kraftfull incitamentsstruktur för leverantören vilken kan inkludera att driftsättagandet reduceras om kvaliteten inte är tillfredsställande.

Indikativ kostnad

NKS ska bli ett universitetssjukhus av världsklass med mottot "Patienten först". Både information och kommunikation kommer i stor utsträckning att ske digitalt i realtid vilket ställer stora krav på IKT-infrastrukturen. Utifrån dessa aspekter, liksom även färdigställandetid och NKS totala yta, ligger det nära till hands att jämföra NKS med de norska universitetssjukhusen St Olavs Hospital i Trondheim (färdigställt 2010) och Nye Akershus Universitetssykehus i Oslo (färdigställs 2011). På dessa två norska sjukhus låg kostnaden för IKT-infrastruktur i intervallet 2000-2500 kr per kvm (NKS är ca 320 000 kvm BTA). Detta intervall kan inte översättas direkt till NKS då anläggningarna är olika utformade och ingående IKT-funktionalitet skiljer sig åt, men det ger en grov indikation av storleken på investeringen. Utifrån den budgeterade investeringskostnaden uppskattas den årliga driften kosta cirka 4-6 % av investeringsbeloppet.

Avsikten är att välja en ersättningsmodell i upphandlingen som säkerställer en stor prissäkerhet för landstinget.

Samordning inom SLL

Landstinget har ramavtal inom IKT-området och när möjligt är, så är det viktigt att anbudsgivarna kan dra nytta av dessa. I vissa fall kan det även tänkas att kravställas. Det måste även ställas krav på att anbudsgivare tar hänsyn till koncerngemensamma strategier, policies och teknologival för landstinget.

Upphandlingens genomförande

Indikativ tidplan

IKT-infrastrukturen består av både tjänster och leveranser av produkter som ska anpassas och kunna levereras i ett pågående byggprojekt med en avtalad tidplan och det kommer därmed att krävas en hög grad av samverkan och integration. I och med att tidplanen för byggnationen av

NKS redan är fastställd är det viktigt att upphandlingen påbörjas snarast för att möjliggöra en bra integrering mellan IKT-infrastruktur och anläggningens projektering och byggnation.

Förfrågningsunderlaget kommer att utarbetas under hösten 2011. Upphandlingen planeras att annonseras under senhösten 2011 och avslutas under 2012.

Beställarorganisation

Upphandlingen av IKT-infrastruktur kommer att ställa stora krav på landstinget inom flera områden; användarperspektiv, teknik, ekonomi, juridik/LOU etc. och NKS-förvaltningen avser att anlita konsulter med expertkunskaper inom dessa områden för att stödja i upphandlingens genomförande.

Politisk beredning

Ärendet "Förslag till omfattning och genomförande av upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus" bör beredas i NKS-beredningen. Landstingsfullmäktige föreslås delegera till landstingsstyrelsen att vidare ansvara för och fatta erforderliga beslut rörande upphandlingen av IKT-infrastruktur till NKS.

Projektrisker

IKT-infrastruktur till NKS är ett av Sveriges största IKT-projekt och det ska dessutom integreras med ett pågående byggprojekt vilket ger ett antal risker att hantera. I den nyligen avslutade förstudien specificeras nedanstående riskområden som de viktigaste:

- Risk att IKT-projektet (dvs. projektering, produktion/byggnation etc.) påbörjas för sent
- Ekonomisk risk
- Teknisk risk
- Risk i projektgenomförandet

Risken att påbörja IKT-projektet för sent handlar huvudsakligen om att underlaget till upphandlingen blir klart för sent eller att fel görs i upphandlingen som resulterar i överklaganden. Generellt ska också noteras att erfarenheten av så pass omfattande IKT-projekt som detta är begränsad i Sverige.

Den ekonomiska risken, dvs. risken för att IKT-infrastrukturen blir dyrare än planerat, avses i stora stycken att överföras till leverantören som bedöms ha bättre förutsättningar än landstinget att identifiera och hantera risker under genomförandet av projektet.

Den tekniska utvecklingen inom området IKT är snabb vilket ställer stora krav på leverantören att kunna leverera den senaste tekniken vid installation 2014-2017.

Projektgenomförandet kräver en god organisation från både beställare och leverantör. Det är viktigt att leverantören har etablerat ett resursstarkt projektteam med god kontinuitet för att klara leveranser under en lång projektperiod. Även ett gott samarbetsklimat mellan leverantör, landstinget och projektbolaget (SHP) är mycket viktigt för projektets slutresultat.

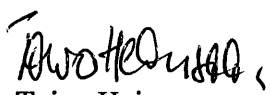
Ekonomiska konsekvenser av beslutet

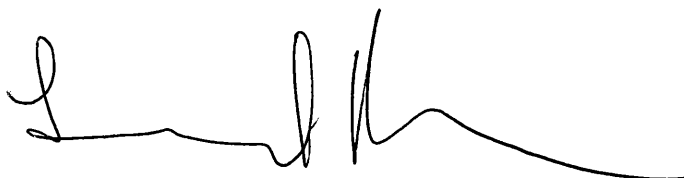
Se avsnitt "Indikativ kostnad" på s. 5.

Miljökonsekvenser av beslutet

NKS ska bli ett långsiktigt hållbart universitetssjukhus som är klimatneutralt och använder så lite energi som möjligt. De högt ställda miljömålen gäller självfallet även för IKT-infrastrukturen. Miljökraven för IKT ska vara i samma klass som för övriga sjukhuset vilket innebär att krav kommer att ställas på leverantören att bl.a.:

- Använda den mest miljövänliga och energieffektiva utrustningen
- Undvika miljö- och hälsoskadliga material och kemikalier
- Återvinna och återanvända gammal IKT-utrustning
- IKT-datahallar ska utnyttjas energieffektivt med automatisk strömstyrning, energieffektiv kylning mm
- Tillhandahålla tekniska lösningar för att minska negativ påverkan på miljö och hälsa från sjukhusets verksamhet, exempelvis utrustning för videokonferens och närvarostyrning av utrustning

Toivo Heinsoo
Tf. Landstingsdirektör

Lennart Persson
Förvaltningschef
NKS-förvaltningen

Centrala samverkansgruppen 27 maj 2011. Punkt 5, Information om planerad upphandling av IKT-infrastruktur till Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus

SKTF kan inte i utlåtandet tolka hur den föreslagna upphandlingen överensstämmer med de planer som finns hos övriga kunder i SLL IT samt LITS på utveckling av IT i SLL:

I Framtidsplanen för hälso- och sjukvården finns skrivningar om eHälsa som en central del av hälso- och sjukvårdsstrukturen i framtiden. Patienten ska ha eHälsan som den vanligaste kontakten med vården. Man ska kunna bokad tider, se sin journal, recept, remiss mm.(sid 27)

eHälsa ska vara den struktur som håller samman patientens vårdprocesser. eHälsa är informations- och kommunikationsteknologi inom vård och omsorg. (sid 28)

I avsnitt 3.6 investeringar i informations- och kommunikationsteknologi (ITK) föreslås att LS får i uppdrag att ta fram en strategi för arbetet med IT-frågorna i landstinget enligt handlingsplanen för eHälsa samt klargöra behovet av investeringar, detta under hösten 2011. NKS investeringar samordnas med övergripande strategier och övriga IT-investeringar i landstinget. Ett sammanhållet IKT-system är en förutsättning för att regionen ska ha en ledande ställning i hälso- och sjukvårdsutvecklingen. (sid 67-69)

SKTF instämmer i synen att ett sammanhållet IT – eHälsa - ger bättre förutsättningar för arbetet i vården, effektiviteten, lägre kostnader, fördelar för invånaren och patienten samt ökad patientsäkerhet.

SKTF kan inte se att utlåtandet har denna inriktning varför vi är oeniga med arbetsgivaren i frågan. Fortsatt beredning torde ske genom det uppdrag LS får av LF vid deras junimöte, jämför avsnitt 3.6 i Framtidsplanen.